

Висновок

**Експертної комісії Міністерства освіти і науки України
щодо проведення акредитаційної експертизи з підготовки бакалаврів
за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»
в Національному технічному університеті
«Харківський політехнічний інститут»**

Згідно Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України №1124 від 31.10.2011р., №801 від 15.08.2012 р., №692 від 18.09.2013 р., №507 від 27.05.2014 р., Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року №16 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2002 року за № 81/6369; Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011, та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187, та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 09.06.2017 р. №1105-А «Про проведення акредитаційної експертизи», комісія у складі:

голови комісії – Князя Святослава Володимировича - завідувач кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», доктор економічних наук, професор;

члена комісії – Захарченка Петра Володимировича - завідувач кафедри товарознавства і комерційної діяльності Київського національного університету будівництва і архітектури, кандидат технічних наук, професор;

розглянула подану Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» акредитаційну справу та провела в період з 19 по 21 червня 2017 року експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього вищого навчального закладу державним вимогам щодо можливості підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Висновки зроблено на підставі відомостей, що отримані безпосередньо під час роботи в університеті на основі вивчення відповідних документів, що регламентують діяльність Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», навчально-методичної документації, проведення співбесід із керівництвом і викладачами випускової кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності у період з 19.06.2017 р. по 21.06.2017 р. включно.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

- 1) підтвердження достовірності інформації, поданої до Державної освітньої установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»;
- 2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо якісного складу кадрового забезпечення напрямку 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», науково-методичного рівня та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри;
- 3) виявлення повноти навчального та методичного забезпечення напрямку, наявності навчальної документації та рівня забезпеченості літературними джерелами, використання комп'ютерних технологій;
- 4) підтвердження відповідності нормативам Міністерства освіти і науки України щодо матеріально-технічного забезпечення напрямку, який акредитується.

При проведенні експертизи були перевірені оригінали таких матеріалів та документів:

1. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
2. Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).
3. Статут університету.
4. Діюча ліцензія на надання освітніх послуг.
5. Висновки органів державного пожежно-технічного, санітарного нагляду, охорони праці про відповідність наявних приміщень та матеріально-технічної бази встановленим нормам і правилам.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ВСТАНОВЛЕНО:

1. Загальна характеристика Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

На підставі розгляду оригіналів основних засновницьких документів, ліцензії та сертифікату про акредитацію, наданих матеріалів, спілкування з керівництвом і відповідальними особами Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», а також вивчення реального стану справ в університеті експертна комісія дійшла висновку, що матеріали, подані університетом до Міністерства освіти і науки України разом із заявою про акредитацію напрямку

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» за переліком, обсягом, повнотою та достовірністю в цілому відповідають вимогам Положення про акредитацію та нормативним документам МОН України щодо акредитації.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» – державний заклад IV рівня акредитації, який підпорядковується Міністерству освіти і науки України і здійснює освітню діяльність, пов'язану з підготовкою фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Університет заснований у 1885 р. Назва його неодноразово змінювалась: у 1885 р. – «Практичний технологічний інститут»; у 1898 р. – «Харківський технологічний інститут»; у 1929 р. – «Харківський політехнічний інститут»; у 1994 р. – «Харківський державний політехнічний університет».

11 вересня 2000 р. Указом Президента України № 1059/2000, ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок у розвиток національної вищої освіти і науки, «Харківському державному політехнічному університету» надано статус національного з найменуванням Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»).

Його історія стала невід'ємною частиною науково-технічної, інтелектуальної та культурної історії країни. З університетом пов'язані імена всесвітньовідомих вчених - лауреата Нобелівської премії Л.Д.Ландау, академіків Н.Н.Бекетова, П.П.Буднікова, А.К.Вальтера, А.М.Ляпунова, Г.Ф.Проскури, В.І.Атросенка, А.С.Бережного, А.М.Підгорного, почесних докторів Д.І.Менделєєва і М.Є.Жуковського, засновника Харківської політехніки професора В.Л.Кирпичова та інших.

НТУ «ХПІ» став засновником шести самостійних вищих навчальних закладів, серед яких Харківський авіаційний і інженерно-будівельний інститути (1930р.), Ворошиловградський машинобудівний інститут (1960р.), Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування (1968р.), Сумський фізико-технологічний інститут (1990 р.) і Кременчуцький державний політехнічний інститут (1997 р.).

У складі Університету є 95 кафедр, які об'єднані в 21 факультет, а також Харківський комп'ютерно-технологічний коледж, Полтавський політехнічний коледж, науково-технічна бібліотека (понад 1,5 млн. томів), Міжгалузевий інститут післядипломної освіти, центр заочного навчання, центр дистанційної освіти та доуніверситетської підготовки, науково-дослідна частина, центр нових інформаційних технологій. Крім того університет має 2 науково-дослідних інститути: інститут «Іоносфера», науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Молнія», експериментальна база яких разом з експериментальною базою науково-дослідного комплексу з вивчення газодинамічних та теплофізичних процесів у турбомашинах рішенням Кабінету Міністрів України у 2006 р. віднесені до таких, що мають статус «Національне надбання держави» та діє єдиний у структурі Міністерства освіти і науки державний метрологічний еталон.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

У НТУ «ХПІ» плідно працюють визнані в світі 40 наукових шкіл. За останні 4 роки вчені удостоєні 2-х державних премій України в галузі науки і техніки; отримано 6 премій Президента України та 5 премій Кабінету Міністрів України для молодих вчених, 1 премія НАН України. Фахове видання «Вісник НТУ «ХПІ»» входить до міжнародної бази даних «Ulrich's Periodical Directory». В 2013 році університет увійшов до світового рейтингу QS world University Rankings-2013.

Основні пріоритетні наукові напрями університету наступні: математичне моделювання, методи комп'ютерної математики; механіка деформованого твердого тіла; нанофізика і нанотехнології; керамічні, композиційні, монокристалічні і плівкові матеріали різного функціонального призначення; одержання, перетворення, використання та утилізація теплової енергії, електромеханічне перетворення та передача енергії; електрофізика; нові високоефективні хімічні та біохімічні технології і матеріали; моделювання розвитку економічних і технологічних процесів; інформаційні та комунікаційні технології; енергетика та енергоефективність; нові речовини і матеріали.

Чисельність науково-педагогічних працівників станом на 01.10.2016 р. складає за штатним розписом 1500 осіб, в тому числі: 37 заслужених діячів науки і техніки та заслужених працівників вищої школи та освіти України, 32 лауреати державної Премії, 3 академіки НАН України, 2 член-кореспонденти НАН України, 1 член-кореспондент НАПН України, 27 академіків галузевих академій наук. В навчальному процесі беруть участь 197 докторів наук, професорів, 791 кандидатів наук, доцентів. Серед штатних науково-педагогічних працівників 66% мають науковий ступінь і вчене звання. Середній вік науково-педагогічних працівників на протязі 4-х років залишається на рівні 49,1 років. В науково-дослідних інститутах та лабораторіях науково-дослідної частини університету працюють 241 штатних наукових та 112 інженерно-технічних працівників, серед яких 17 докторів та 97 кандидатів наук, 8 лауреатів Державних премій України в галузі науки і техніки.

За високий науковий потенціал, результативність досліджень та відповідність затвердженим критеріям Постановою Кабінету Міністрів України № 76 від 3 лютого 2010 року університету надано статус самоврядного дослідницького національного університету.

Спільною Постановою Міносвіти і НАН України на базі НТУ «ХПІ» створено Північно-Східний регіональний центр науково-комп'ютерної мережі України (URAN). Це забезпечує плідну діяльність потужної інформаційної системи університету, до складу якої входить найкрупніший серед вузів країни потужний вузол системи Інтернет, на базі якого створено міську науково-освітню об'єднуючу мережу 20 установ освіти та науки м. Харкова.

Університет має зв'язки з 138 закордонними партнерами із 38 країн світу. Діє 128 прямих договорів з закордонними вищими навчальними закладами та організаціями.

У 2015-16 навчальному році університет працював над 48 міжнародними проектами, 36 з яких - освітні, а 12 – науково-дослідні.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Формування контингенту студентів здійснюється на основі глибокого вивчення потреб народного господарства у фахівцях. Такий підхід дозволяє університету коригувати план прийому студентів і організувати роботу з відкриття підготовки за новими перспективними напрямами та спеціальностями.

Конкретні показники діяльності ВНЗ наведено у таблиці 1.1 «Загальна характеристика Національного технічного університету «ХПІ», склад кафедр, що забезпечують підготовку студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.1 – Загальна характеристика Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ з/п	Показник	Значення показника
1	2	3
1	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2	Кількість ліцензованих спеціальностей	102
3	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	2 рівнем	45
	3 рівнем	95
	4 рівнем	90
4	Контингент студентів на всіх курсах навчання	14334
	на денній формі навчання;	11252
	на інших формах навчання (заочна)	3082
5	Кількість факультетів (відділень)	21
6	Кількість кафедр (предметних комісій)	95
7	Кількість співробітників (всього)	4334
	в т.ч. педагогічних	1500
8	Серед них:	
	докторів наук, професорів, осіб/%	197 (13,13%)
	кандидатів наук, доцентів, осіб/%	791 (52,73%)
9	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м.	314283 / 102609
10	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.)	286539,25
11	Кількість посадкових місць в читальних залах	542
12	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	6054
	- у тому числі з виходом в Інтернет	5821

Діяльність НТУ «ХПІ» відповідає вимогам Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положенню «Про організацію навчального процесу у ВНЗ» і здійснювалася відповідно до ліцензії АЕ № 636487, виданої на підставі рішення ДАК від 31.03.2015 року протокол № 15 (наказ МОН України від 14.04.2015 року, № 553л). На даний момент ліцензійна діяльність провадиться відповідно до Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (наказ МОН України від 15.05.2017 року, № 96-Л). Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії від 29.03.2013 року, протокол № 102, наказ МОН України від 05.04.2013 року, № 927л (сертифікат РД-IV № 2158945, дата видачі 12.08.2013 року, термін дії до 01.07.2023 року) Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» акредитований за IV рівнем

Голова експертної комісії

 Князь Святослав Володимирович

акредитації та має право підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста та магістра, доктора філософії (у тому числі іноземних громадян).

Таблиця 1.2 – Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, що працюють на напрямі 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

№ з/п	Назва кафедри (предметної комісії)	Науково-педагогічні працівники	З них працюють						
			На постійній основі				Сумісники		
			Разом	у тому числі			Разом	у тому числі	
				Доктори наук, професори	Канд. наук, доценти	Без наукових ступенів і вчених звань		Доктори наук, професори	Канд. наук, доценти
осіб/%	осіб/%	осіб/%	осіб/%	осіб/%	осіб/%	осіб/%	осіб/%		
1.	Матеріалознавства	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
2.	Охорони праці і навколишнього середовища	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
3.	Теоретичної та експериментальної фізики	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
4.	Органічної хімії, біохімії та мікробіології	2/5,6	2/5,6	2/5,6		-	-	-	-
5.	Економічної кібернетики та маркетингового менеджменту	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
6.	Економічного аналізу та обліку	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
7.	Загальної економічної теорії	2/5,6	2/5,6		2/5,6	-	-	-	-
8.	Права	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
9.	Філософії	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
10.	Соціології і політології	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
11.	Міжкультурної комунікації та іноземної мови	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
12.	Комп'ютерної математики і математичного моделювання	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
13.	Менеджменту та оподаткування	5/13,9	5/13,9	1/2,8	4/11,1	-	-	-	-
14.	Менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів	12/33,3	12/33,3	4/11,1	8/22,2	-	-	-	-
15.	Історії науки і техніки	2/5,6	2/5,6	1/2,8	1/2,8	-	-	-	-
16.	Мультимедійних інформаційних технологій та систем	1/2,8	1/2,8	1/2,8		-	-	-	-
17.	Української, російської мов і прикладної лінгвістики	1/2,8	1/2,8		1/2,8	-	-	-	-
18.	Технології пластичних мас і біологічно активних полімерів	1/2,8	1/2,8		1/2,8				
	Разом	36/100	36/100	14/38,9	22/61,1	-	-/-	-/-	-/-

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Відповідно до Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти забезпечується надання електронних даних та відомостей про діяльність університету та його відокремлених підрозділів.

Висновок. Подані до Міністерства освіти і науки України Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» необхідні установчі документи, діючі ліцензії, сертифікати, які забезпечують умови діяльності Університету, інформація про загальні показники розвитку Університету є достовірними і підтверджують можливість підготовки бакалаврів напрямку 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». Копії документів, що засвідчують юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності, відповідають оригіналам.

2. Формування контингенту студентів з напрямку підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

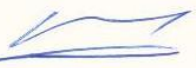
Аналіз представлених документів свідчить про те, що прийом студентів з напрямку 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» здійснюється у межах ліцензованого обсягу на підготовку фахівців за рахунок державного замовлення, коштів фізичних та юридичних осіб у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Умов прийому до вищих навчальних закладів України (наказ МОН України №169 від 25.03.2005 р.), Правил прийому Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», наказів ректора та інших нормативних документів.

У Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» керівництво випускової кафедри і факультету приділяє значну увагу організації профорієнтаційної роботи. Кожного року складається план профорієнтаційної роботи кафедри. Співробітниками кафедри активно проводиться профорієнтація в м. Харкові та інших містах України.

З метою залучення найбільшої кількості потенційних абітурієнтів інформація про всі профорієнтаційні заходи оприлюднюється в електронних засобах інформації, на шпальтах регіональних газет, у довідниках ВНЗ, приділяється велика увага проведенню рекламної кампанії в засобах масової інформації на радіо, телебаченні.

Працевлаштуванню випускників сприяє співпраця випускової кафедри з Центром кар'єри, що існує в НТУ «ХПІ», яка реалізується через низку заходів: консультації, семінари, тренінги для студентів щодо вибору роботи та побудови успішної кар'єри; консультації з оформлення резюме та проходження співбесіди; організація зустрічей з роботодавцями, організація Ярмарку робочих місць та інших презентаційних заходів щодо вибору роботи та побудови успішної кар'єри.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Ліцензований обсяг підготовки за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» на стаціонарну форму навчання склав 30 осіб. Показники формування контингенту студентів спеціальності представлені в таблиці 2.1. Відповідно до наказу МОН України від 06.11.2015 № 1151, з 2016 року набір здійснюється за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» з тим самим ліцензійним обсягом.

Таблиця 2.1 – Показники формування контингенту студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

№ п/п	Показник	Роки		
		2015	2016	2017
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна/заочна форми)	30/ -	30/ -	30/ -
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)			
	• денна форма	8	16	30
	в т.ч. за держзамовленням:	3	3	9
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	2	0	0
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	0	0	0
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	0	0	0
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна;	153	193	367
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення			
	• очна форма	51	64,3	40,8
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на			
	• денну форму	-	-	-

Конкурс у 2016 році на одне бюджетне місце за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» за освітнім рівнем «бакалавр» в НТУ «ХПІ» склав 40,8 осіб. У 2016 році на денну форму навчання було подано 367 заяв (на 174 заяви більше, ніж у попередньому 2015 році, й на 214 заяв більше, ніж у 2014 році).

Якість роботи випускової кафедри при провадженні освітньої діяльності визначається й динамікою зміни контингенту студентів. Аналіз динаміки контингенту студентів за 2015-2017 рр. наведено в табл. 2.2.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Таблиця 2.2 – Динаміка змін контингенту студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»
 Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ з/п	Назва показника	Роки											
		2015 рік				2016 рік				2017 рік			
	курс	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Всього студентів на напрямі (осіб):	8	6	-	-	15	9	6	-	30	16	9	6
	• денна форма навчання	8	6	-	-	15	9	6	-	30	16	9	6
	• заочна форма навчання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року												
2.	• денна форма навчання	2438	2132	2112	11405	1843	2412	2134	1925	2029	1856	22298	1909
	• заочна форма навчання	307	619	655	9922	160	500	563	619	182	376	5513	569
	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	-				-				-			
3.	• за невиконання навчального плану												
	• за грубі порушення дисципліни												
	• у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ (факультетів)												
	• інші причини									1			
4.	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього)	1				1				-			
	• переведених із інших ВНЗ												
	• поновлених на навчання	-				-				-			

Голова експертної комісії

Кирило Святослав Володимирович

НТУ «ХПІ» має сайт в Інтернеті за адресою <http://www.kpi.kharkov.ua>, де є сторінки центральної приймальної комісії. Випускова кафедра має свою персональну сторінку в Інтернет за адресою <http://web.kpi.kharkov.ua/finance>, де розміщена інформація про напрям підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Висновок. Експертна комісія встановила, що у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» набір студентів з напрямку підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюються відповідно до ліцензійного обсягу, чинного законодавства як на рівні факультету, так і на рівні випускової кафедри.

3. Зміст підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Підготовка бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» з урахуванням інших директивно-нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» розроблено навчальний план, який затверджено та погоджено в установленому порядку.

Комісія проаналізувала навчальний план підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», та встановила його відповідність таким нормативним документам:

- Положенню про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженому наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 161 (форми навчання, організації навчання та види навчальних занять і контрольних заходів, навчальний час студента);

- Постанові Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (шифр, назви галузі знань та спеціальності);

- Методичним рекомендаціям щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах, надісланих листом МОН України № 1/9-1 19 від 26 лютого 2010 року (встановлення кредитів ЄКТС, планування навчального навантаження студента, максимальна кількість аудиторних годин для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»);

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Навчальний план передбачає перелік нормативних, вибіркових дисциплін, види аудиторних занять та форми підсумкового контролю. Навчальний план складений за типовою формою із дотриманням співвідношення навчального часу між циклами підготовки та підписаний ректором університету.

Експертна комісія зазначає, що баланс часу за графіком навчального процесу відповідає нормативним вимогам, а навантаження студентів є рівномірним за семестрами. Аналіз навчального плану свідчить про те, що обсяг навчального навантаження становить: 41 % – аудиторні заняття, 59 % – самостійна робота. Навчальний час студентів за циклами дисциплін розподіляється на дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки (24 кредити ECTS), природничо-наукових (фундаментальних) (60 кредитів ECTS) професійної та практичної підготовки (110 кредитів ECTS) та вільного вибору студентів (35,5 кредитів ECTS). Кредити студенту зараховуються у випадку успішного складання письмових (усних) заліків або екзаменів з навчальної дисципліни, захисту курсової роботи, захисту звітів з практики. З урахуванням навчальної практики «Вступ до фаху» (1,5 кредити ECTS), виробничої практики (7,5 кредитів ECTS), та державної атестації (1,5 кредити ECTS) загальна кількість кредитів ECTS складає 240 кредитів.

З метою виконання Закону України «Про вищу освіту» та узгодження із Переліком спеціальностей вищої освіти 2015 року на випусковій кафедрі розроблено освітньо-професійну програму та новий навчальний план, відповідно до якого напрям 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» трансформувався у спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Характеристика змісту освіти, місця у структурно-логічній схемі підготовки та вимог до знань і умінь з кожної дисципліни відображені у навчальній програмі. Навчальні та робочі програми розглянуто на засіданнях випускової кафедри і затверджені проректором з науково-педагогічної роботи університету.

Для кожної дисципліни розроблені навчально-методичні комплекси, які розміщені на сайті університету та є у вільному доступі. Навчально-методичне забезпечення всіх дисциплін з підготовки бакалаврів охоплює: навчальні програми та робочі навчальні програми усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін; програми практики; конспекти лекцій; методичні матеріали до семінарських і практичних занять; комплекти тестів для модульного і підсумкового контролю; методичні матеріали для самостійної роботи студентів.

Навчальний процес з підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» організовано на належному рівні. Графік навчального процесу на навчальний рік і розклад занять на семестр складається та виконується. Зміст графіка навчального процесу відповідає навчальному плану.

Висновок. Підготовка фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

«Харківський політехнічний інститут» відбувається відповідно до діючого законодавства України і відповідає вимогам акредитації. Відповідно до плану забезпечується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін. Навчальні програми дисциплін розроблені з дотриманням чинних вимог.

4. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які беруть участь у підготовці бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Експертна комісія перевірила відомості про науково-педагогічний персонал щодо кадрового забезпечення навчально-виховного процесу за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» за наказами про їх зарахування на посади, особовими справами, трудовими книжками та результатами науково-педагогічної діяльності.

Аналіз перевірених документів показав, що:

- частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин гуманітарного та соціально-економічного циклу підготовки складає - 100%. Частка науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі складає 100% ;

- частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин природничо-наукового (фундаментального) циклу складає - 100%, у тому числі докторів наук, професорів - 59%. Частка науково-педагогічних працівників, що працюють на постійній основі, складає 100%.

- частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної і практичної підготовки складає - 100%, у тому числі докторів наук, професорів - 48%. Частка науково-педагогічних працівників, що працюють на постійній основі, складає 100%.

Науково-педагогічний персонал, на який покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», працює за основним місцем роботи. Всі викладачі, які залучаються до підготовки фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації.

Склад науково-педагогічних працівників Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», які забезпечують навчально-виховний процес за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» штатно укомплектований на 100% та відповідає встановленим вимогам. Чисельність професорсько-викладацького складу, що забезпечує

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

навчально-виховний процес за означеним напрямом складає 36 осіб (усі штатні), з них докторів наук, професорів - 14 осіб; кандидатів наук, доцентів - 22 особи.

Комісія зазначає, що система підготовки та добору кадрів і призначення їх на роботу в університеті здійснювалася відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Наказу Міністерства освіти і науки України № 744 від 24.12.2002 р. «Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього та четвертого рівнів акредитації». Викладацький склад кафедр, що беруть участь у підготовці бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», закріплено за дисциплінами відповідно отриманій освіті, науковим ступеням і вченим званням, практичному досвіду. Згідно з вимогами Закону України «Про мову», викладачі викладають державною мовою 100% дисциплін.

Комісія встановила, що більшість викладачів за своїм науковим ступенем і науковим званням відповідають дисциплінам, що викладаються.

Професорсько-викладацький склад, що забезпечує підготовку бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», має високий науковий рівень, про що свідчить кількість і тематика наукових публікацій.

Науково-педагогічний персонал випускової кафедри.

Випусковою кафедрою за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» є кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів, яку очолює доктор економічних наук, професор Міщенко Володимир Акимович. Професорсько-викладацький склад випускової кафедри має високий професійний рівень. Відповідно до штатного розпису на 2016/2017 навчальний рік на кафедрі всього налічується 47 викладачів. Серед них: 6 - доктори наук, професори, 23 - кандидати наук, доценти. На постійній основі працюють 42 викладачі, що становить 89%. Під час роботи експертної комісії підписано наказ №333 ОД від 20 червня 2017 року про створення випускової кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності, завідувачем кафедри призначено доктора технічних наук Шапрана Євгена Миколайовича. У підготовці за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» за освітнім ступенем «бакалавр» беруть участь 12 викладачів кафедри, з яких 4 - доктори наук, професори, 8 - кандидати наук, доценти.

Відповідність науково-педагогічної спеціальності викладача визначається його спеціальністю за дипломом про освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням, підвищенням кваліфікації з відповідної дисципліни та наявністю публікацій. Враховуючи ці критерії, професорсько-викладацький склад випускової кафедри відповідає дисциплінам, що викладаються.

Частка викладачів пенсійного віку на кафедрі становить 17%. Оновлення науково-педагогічного персоналу на кафедрі здійснюється шляхом залучення молодих фахівців і аспірантів. Кафедра також залучає до науково-педагогічної

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

діяльності висококваліфікованих спеціалістів державних установ, підприємницьких структур та науково-дослідних інститутів м. Харкова.

За останні п'ять років 100% НППІ кафедри пройшли підвищення кваліфікації в інших вищих навчальних закладах та на підприємствах. За результатами підвищення кваліфікації викладачами підготовлено наукові статті (всі викладачі), розділи у монографіях і навчальних посібниках, які використовуються у навчальному процесі.

На кафедрі організована чітка і дієва система залучення професорсько-викладацького складу до участі в навчально-методичному та науковому забезпеченні навчально-виховного процесу. 100% викладачів випускової кафедри займаються оновленням та розробкою навчально-методичного забезпечення: підготовкою підручників і навчальних посібників, розробкою навчально-методичних посібників, електронних посібників, а також беруть участь у науковій роботі: виконанні науково-дослідних робіт, керівництві аспірантами, підготовці монографій, написанні наукових статей, виступах на конференціях, керівництві студентськими науковими роботами.

На випусковій кафедрі діють такі наукові школи: «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств високотехнологічного машинобудування» (керівник, проф., д.е.н. Міщенко В.А.), «Проактивне управління фінансовими результатами підприємств машинобудування» (керівник, проф., к.е.н. Власова Н.О.), «Оптимізація промислових об'єктів з використанням економіко-математичного моделювання» (керівник, проф., к.е.н. Гаврись О.М.). У рамках наукових шкіл ефективно працює аспірантура. Зараз на кафедрі навчаються 5 аспірантів, тематика дисертаційних досліджень яких відповідає профілю спеціалізації кафедри. Професор Данько Т.В. активно працює над докторською дисертацією.

За всіма темами у 2016 році опубліковано 4 монографії, 98 статей у наукових фахових виданнях України та 2 за кордоном, 102 тези доповідей на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Всього за останні 5 років викладачі та аспіранти випускової кафедри брали участь у 8 науково-дослідних роботах, серед яких 1 держбюджетна (керівник проф., к.е.н. Гаврись О.М.), 3 господарські (керівники: проф., д.е.н. Міщенко В.А., проф., д.е.н. Федоренко І.А., проф., к.е.н. Гаврись О.М.) та 4 ініціативні науково-дослідні роботи.

Науково-методична робота кафедри включає розробку підручників і навчальних посібників, навчально-методичні розробки. За останні роки підготовлено 17 видань, з яких 5 навчальних посібників та 12 монографій.

Випускова кафедра здійснює міжнародне співробітництво, беручи участь у проектах академічної мобільності Erasmus+ з Мариборським, Щецинським і Магдебурзьким університетами, семінарах і конференціях за кордоном. Міжнародні зв'язки кафедри плідно впливають на якість підготовки фахівців,

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

збагачуючи навчально-виховний процес новими формами і методами навчання, досягненнями зарубіжних наукових шкіл.

Експертна комісія констатує, що:

- підготовка бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» в цілому відповідає типу й статусу вищого навчального закладу;

- професорсько-викладацький склад університету, який здійснює навчально-виховний процес, має достатній методичний, науковий та практичний потенціал для підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»;

- наявність напряму 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» є доцільним.

Висновок. Експертна комісія констатує, що професорсько-викладацький склад випускової кафедри та інших кафедр у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», які забезпечують викладання дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» відповідає акредитаційним вимогам, установленим Міністерством освіти і науки України.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Експертна комісія перевірила оригінали документів, які засвідчують права на володіння навчальними приміщеннями Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Результати перевірки комісії свідчать, що матеріально-технічна база НТУ «ХПІ» відповідає встановленим вимогам і є достатньою для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб професорсько-викладацького складу та студентів. Матеріально-технічна база забезпечує виконання головних завдань щодо підготовки фахівців з вищої освіти та відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 лютого 1996 року № 200.

Детальна інформація про матеріально-технічне забезпечення навчального процесу з напряму, що акредитується (об'єкти соціально-побутової сфери університету, службові приміщення університету, приміщення для науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу, склад науково-дослідних лабораторій, площу та наявність місць в аудиторіях для навчальних занять студентів, кількість та загальну площу навчальних приміщень, наявність та структуру парку ПЕОМ, науково-дослідної лабораторії та напрями розвитку

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

матеріально-технічної бази) наведена в матеріалах акредитаційної справи та відповідає дійсності.

На балансі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» є 6 навчально-лабораторних корпусів загальною площею 314283 м², із них навчальна складає 102609 кв.м.

Аудиторний фонд навчальних корпусів використовується на 100%. Лабораторії та кабінети обладнані сучасною комп'ютерною технікою. У 2012 р. введений в дію новий чотириповерховий корпус сучасної бібліотеки. Комісією встановлено, що всі будівлі та споруди відповідають паспортним даним та санітарно-технічним нормам.

Для набуття та закріплення теоретичних знань і практичних навичок студентів проводяться лекційні, практичні і лабораторні заняття, під час виконання яких застосовується сучасне мультимедійне та лабораторне обладнання. Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних, лабораторних занять, навчально-виховних заходів, достатня для здійснення освітньої діяльності в університеті, у тому числі - для підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». Випускова кафедра має навчальні приміщення, у яких проводяться практичні та семінарські заняття, консультації з курсових та дипломних робіт, обладнані сучасними мультимедійними технічними засобами навчання, комп'ютерами.

Лекційні аудиторії частково оснащені мультимедійним обладнанням, що дозволяє викладати матеріал на сучасному науково-методичному рівні. Студенти також мають можливість працювати в загально-університетському комп'ютерному центрі.

Для забезпечення викладання навчальних дисциплін для студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» в Університеті є комп'ютерні класи із комп'ютерами на базі процесорів IntelPentium, Celeron, AMD (виходячи з розрахунку максимально можливого контингенту студентів і нормативу 12 комп'ютерів на 100 студентів денної форми навчання, цей показник відповідає ліцензійним умовам і Державним акредитаційним вимогам). Всі класи підключені до мережі Internet. Крім того, частина студентів при навчанні використовує власні ноутбуки, для яких обладнані канали доступу до мережі Internet за технологією бездротового доступу Wi-Fi та до джерел живлення.

Рівень забезпечення навчального процесу спеціалізованими кабінетами, лабораторіями, обладнанням, нормативно-проектною та нормативно-обліковою документацією, первинними документами, формами звітності у цілому відповідає акредитаційним вимогам. Всі навчальні кабінети, лабораторії, аудиторії обладнані необхідними меблями і відповідають санітарно-гігієнічним та технічним вимогам, мають оформлені паспорти.

Велика увага приділяється фізичній підготовці та спорту, цьому сприяє наявність сучасної спортивної бази, яка складається з 15 спортивних та

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

тренажерних залів загальною площею 7687 м², 1 стадіону, 8 майданчиків для спортивних ігор, 6 кортів, стрілецького тирю, працюють спортивні секції з футболу, баскетболу, плавання, аеробіки, дзюдо, туризму, тенісу, водного поло, легкої та важкої атлетики та інші.

Забезпеченість студентів, які не є мешканцями м. Харкова, місцями у гуртожитках достатня. Студенти мешкають у 15 гуртожитках загальною житловою площею 105509 кв.м (6,2 кв.м на студента).

В Університеті також вирішено проблему організації харчування. Студентів і співробітників обслуговує їдальня і буфети загальною площею 1873 м². Забезпеченість становить 100 %.

Усіх студентів університету безкоштовно обслуговують лікарі 20-ої обласної студентської лікарні. Крім того, на території студмістечка працює центр первинної медико-санітарної допомоги, у якому студенти проходять щорічно профілактичний медичний огляд, а також постійно працюють стоматологічний кабінет, маніпуляційна, ведуть прийом лікарі-терапевти.

В університеті створено необхідні умови для відпочинку й зростання культурного рівня студентів. При студентському палаці працюють різноманітні гуртки, відео-зал. В університеті регулярно проводяться огляди-конкурси художньої самодіяльності, зустрічі команд КВК, тематичні вечори.

Комісія констатує, що стан матеріально-технічної бази випускової кафедри відповідає вимогам підготовки фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». Викладачі та співробітники кафедри мають у розпорядженні персональні комп'ютери, принтери, копіювальний апарат. Під час проведення занять використовують мультимедійне обладнання, інтерактивну дошку. Всі комп'ютери мають вихід у локальну мережу та Інтернет. Всі обладнані аудиторії активно використовуватимуться для виконання розрахункових, курсових та дипломних робіт.

Висновок. Експертна комісія вважає, що у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», створена необхідна матеріально-технічна база для ефективної організації освітнього процесу, яка відповідає санітарно-гігієнічним нормам, дає змогу у необхідному обсязі забезпечувати якісну підготовку бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

6. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Комісією проведена перевірка навчально-методичного забезпечення напряму, що акредитується за освітнім ступенем «бакалавр». Перевірка показала, що організація навчального процесу та його науково-методичне забезпечення у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» та

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

на кафедрах, які здійснюють підготовку фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України; умов, визначених галузевими стандартами вищої освіти, ліцензійними та акредитаційними вимогами щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та іншими чинними нормативно-правовими актами.

Для навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» на випусковій кафедрі є повний комплект відповідної документації: освітньо-кваліфікаційна характеристика та освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів, навчальний план, навчальні програми, навчальні робочі програми, плани семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, програми практик, методичні вказівки і тематика курсових і дипломних робіт, окремі навчальні посібники, електронні версії конспектів лекцій, навчальних посібників, методичних вказівок. Все навчально-методичне забезпечення розміщено у вільному доступі на сайті випускової кафедри:

<http://web.kpi.kharkov.ua/finance/golovna/>.

Експертна комісія зазначає, що зміст робочих навчальних програм обґрунтовується нормативною базою, що закладена в освітньо-професійну програму, та зміною ситуації в економіці України і пов'язаними з цим новими вимогами до бакалавра з товарознавства та торговельного підприємництва. Робочі програми, розроблені в Університеті для забезпечення навчального процесу за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», є в наявності. Навчальні програми нормативних і вибіркових дисциплін, розроблені викладачами кафедр, які забезпечують підготовку студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», розглянуті та схвалені на засіданнях цих кафедр, узгоджені з відповідною науково-методичною комісією, затверджені проректором з науково-педагогічної роботи. Структура вказаних програм відповідає вимогам щодо їх розробки. Таким чином, аналіз програм навчальних дисциплін свідчить про відповідність змісту і мети підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» сучасним досягненням науки, технологіям і методам навчання.

Навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» здійснюється також на основі розроблених конспектів лекцій в електронній версії. Всі викладачі, що беруть участь у підготовці бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», мають конспекти лекцій і надають їх електронні версії студентам.

Для активізації самостійної роботи студентам надається можливість користування у спеціалізованих класах комп'ютерною технікою з доступом до електронних варіантів методичних розробок через комп'ютерну мережу

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

університету. Крім того, студенти мають можливість безкоштовного онлайн-доступу до текстових електронних журналів видавництва з комп'ютерної мережі університету. Професорсько-викладацький колектив кафедри активно впроваджує прогресивні методи навчання: аналіз конкретних ситуацій та рольові ігри, технологію модульного навчання, метод «мозкового штурму», розробляє навчальні курси для дистанційної форми навчання. Для впровадження дистанційної освіти кафедра призначила відповідального за організацію цієї роботи. Розроблена Web-сторінка кафедри, яка передбачає можливість кожному викладачу мати свою сторінку для розміщення навчально-методичного забезпечення.

Навчальні плани підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» передбачають проходження виробничої практики. Випусковою кафедрою розроблено та затверджено робочу програму виробничої практики. Робоча програма з виробничої практики визначає мету, завдання, результати практичної підготовки, терміни проходження практики, організацію практики та керівництво, порядок проведення та контролю практики, порядок складання звіту про проходження практики та його орієнтований план, а також порядок захисту звіту про практику, систему оцінювання знань студентів за кредитно-трансферною системою, підсумкове оцінювання результатів практики.

Студенти за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» проходять практику на підприємствах та організаціях різних форм власності. З базовими організаціями та підприємствами випусковою кафедрою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» укладено договори про проходження студентами практичної підготовки. Випускова кафедра має тісні зв'язки з підприємствами, які беруть на практику студентів з можливістю наступного працевлаштування.

Державна атестація студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» здійснюється у формі проведення державного екзамену. У 2016-2017 н.р. сформована державна екзаменаційна комісія, до складу якої залучаються висококваліфіковані фахівці. Склад і голова державної комісії затверджується ректором університету та є дійсними протягом року.

Важливою складовою навчально-методичного забезпечення є підготовка підручників, навчальних посібників і навчально-методичних комплексів дисциплін навчального плану, які підготовлені викладачами випускової кафедри. Зокрема, викладачі кафедри підготували такі навчально-методичні видання: проф. Власова Н.О. є автором навчального посібника «Економіка торгівлі» з грифом МОН України та «Цінова політика підприємств торгівлі продовольчими товарами : ефективність та формування» (у співавторстві). Д.т.н., проф. Шапран Є.М. є співавтором електронного підручника «Управління витратами».

Висновки. Експертна комісія відзначає, що навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» повністю

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

відповідає державним вимогам і забезпечує належний професійний рівень підготовки студентів напряму, що акредитується.

7. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Експертна комісія перевірила рівень забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками, фаховими періодичними виданнями циклу дисциплін бакалаврського рівня за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», які містяться у власній бібліотеці. Встановлено, що бібліотека НТУ «ХП» налічує понад 1416477 екземплярів навчальної (804971 екз.), наукової (495558 екз.), методичної та художньої (115948 екз.) літератури. В університеті працює 9 читальних залів на 697 посадкових місць та 4 філії у гуртожитках і на кафедрах. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів та співробітників університету становить 16%, що перевищує норми на 11%. В університеті є власний видавничий центр, що займається випуском власних методичних матеріалів.

З 1999 року в університеті функціонує бібліотечний сайт (<http://library.kpi.kharkov.ua/>), який постійно удосконалюється та адаптується під потреби цільової аудиторії. Власні бази даних (БД) бібліотечного сайту містять: електронний каталог бібліотеки (146590 записів), електронний каталог «Рідкісні видання» (6500), фонд мережових віддалених ресурсів, БД навчальної літератури (1176 видань).

Важливою аспектом інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу є наявність періодичних видань відповідно до фаху. У читальному залі бібліотеки наявні 4 найменування фахових періодичних видань, що відповідає нормативним вимогам.

Перевірка інформації про забезпеченість дисциплін навчального плану за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» підручниками і навчальними посібниками показала, що інформаційне забезпечення освітнього процесу за цим напрямом повністю відповідає державним вимогам (1 примірник на 5 студентів). Це дозволяє здійснювати поглиблене вивчення навчальних дисциплін, використовувати навчальну літературу для виконання розрахункових, курсових робіт, додаткову літературу для написання рефератів, підготовки до семінарських занять, підбирати літературу для наукової роботи та з метою самоосвіти.

Висновок. Забезпеченість студентів університету підручниками, навчальними посібниками, читальних залів — фаховими періодичними виданнями, можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет відповідають акредитаційним вимогам підготовки фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

8. Якість підготовки випускників за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Під час проведення акредитаційної експертизи встановлено, що діагностика успішності навчання у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» проводиться відповідно до вимог нормативної бази Міністерства освіти і науки України, а також згідно з Положенням «Про організацію навчального процесу в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Для такої діагностики використовуються показники успішності за результатами виконання студентами комплексних контрольних робіт, результати сесійного контролю знань з дисциплін, практичної підготовки.

Аналіз основних результатів якості підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», наведених у відповідному розділі акредитаційної справи, показав, що заліки та екзамени оцінюються за шкалою ЄКТС, яка передбачає врахування поточного контролю і модульних контрольних робіт. Результати екзаменаційних сесій та атестацій обговорюються на засіданнях випускової кафедри, вченої ради факультету бізнесу та фінансів. Аналіз результатів освітньої діяльності, проведений за показниками успішності студентів під час екзаменаційних сесій, підтверджує належний рівень підготовки фахівців. У цілому, показники успішності (середній бал, абсолютна успішність) та якості навчання студентів за означеним напрямом відповідають вимогам акредитації.

Якість підготовки бакалаврів протягом 2013-2017 рр. знаходилася на достатньому рівні. На кафедрах, що беруть участь у підготовці фахівців за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», розроблені пакети комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальних дисциплін.

Зміст та оформлення ККР відповідають таким вимогам: комплект ККР з кожної дисципліни налічує відповідну до кількості студентів кількість варіантів формалізованих завдань рівнозначної складності, на виконання яких необхідно до двох академічних годин; усі завдання ККР мають професійне спрямування, а їх вирішення вимагає від студентів застосування інтегрованих знань програмного матеріалу дисциплін; варіанти вміщують завдання різних рівнів складності, що дає можливість продемонструвати не лише репродуктивну, а й творчу діяльність.

Під час акредитаційної експертизи комісія здійснила перевірку рівня підготовки студентів за освітнім ступенем «бакалавр» з дисциплін циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки та циклу професійної та практичної підготовки. Результати виконання ККР під час самоаналізу та експертної перевірки наведено в таблиці 8.1.

Результати виконання ККР студентами, що навчаються за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», відповідають вимогам щодо акредитації. Розбіжності між результатами самоаналізу та контрольним заміром знань у присутності експертів під час проведення акредитаційної

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

експертизи знаходяться у допустимих межах. Частка студентів, які взяли участь у контрольному зрізі, становить 100%, що відповідає нормативним вимогам.

Результати комплексних контрольних робіт в основному, узгоджуються з результатами екзаменаційної сесії. На підставі аналізу даних можна зробити висновок, що рівень успішності та рівень якості виконання комплексних контрольних робіт відповідає державним вимогам акредитації, студенти на достатньому рівні володіють необхідними фаховими знаннями, вміннями та навичками, які формують професійну компетентність за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Під час проведення акредитаційної експертизи комісією було перевірено курсові роботи студентів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». Результати перевірки дозволили встановити, що курсові роботи відповідають вимогам освітньо-професійної програми напряму та на 100% забезпечені навчально-методичною документацією.

Одним із показників якості підготовки студентів є результати їх участі у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та у підготовці статей. Комісія звертає увагу на необхідність активнішої участі викладачів випускової кафедри у залученні студентів до науково-дослідної роботи університету, підготовки ними фахових статей.

Висновок. Експертна комісія відмічає, що зміст відповідного розділу звіту про самоаналіз відповідає реальному стану справ щодо якості підготовки та використання випускників за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». У цілому якісні показники підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» відповідають державним вимогам Міністерства освіти і науки України.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Таблиця 8.1. Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР, осіб	З них одержали оцінки										Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Самоналіз	
				“5”		“4”		“3”		“2”		Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %				
				осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%						
Дисципліни циклу фундаментальної, приrodничо-наукової та загальноекономічної підготовки																	
1. Статистика	БФ-74	9	9	100	3	33,33	3	33,33	3	33,33	0	0	100	66,67	100	66,67	
Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки (фахові)																	
2. Менеджмент	БФ-73	6	6	100	4	66,67	1	16,67	1	16,67	0	0	100	83,33	100	83,33	
3. Економіка торгівлі	БФ-73	6	6	100	4	66,67	1	16,67	1	16,67	0	0	100	83,33	100	83,33	
Всього		21	21		11	52,38	5	23,81	5	23,81	0	0	100	76,19	100	76,19	

Голова експертної комісії

С.В. Князь

Член експертної комісії

П.В. Захарченко

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

**9. Показники відповідності підготовки бакалаврів за напрямом
6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у
Національному технічному університеті
«Харківський політехнічний інститут»
ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності**

Критерії відповідності діяльності Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» наведені у порівняльних таблицях відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності акредитаційним вимогам (додаються до експертних висновків - Додатки 1, 2).

**10. Перелік зауважень контролюючих органів
та заходи щодо їх усунення**

За звітний період перевірка підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» контролюючими органами не здійснювалась, однак за результатами ліцензування комісія висловила рекомендації щодо покращення організації навчально-виховного процесу. Перелік зауважень, які було наведено під час проведення ліцензійної експертизи, а також заходи щодо їх усунення наведено у таблиці 10.1.

Таблиця 10.1

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
Експертна комісія з ліцензування	- для забезпечення відповідності підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» вимогам Ліцензійних умов надання освітніх послуг необхідно створити випускову кафедру зі спеціальної (фахової) підготовки	Рішенням Вченої ради Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», від 23.09.2016р. (протокол №7) затвердженого наказом №453ОД від 03.10.2016р., було прийнято рішення про створення кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності для підготовки фахівців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», що є правонаступницею напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», а наказом ректора №237ОД від 10.04.2017 їй були

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
		виділені приміщення загальною площею 155 кв.м. Видано наказ №333 ОД від 20.06.2017 про створення випускової кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності у складі 8 штатних одиниць професорсько-викладацького складу
Експертна комісія з ліцензування	- активізувати роботу професорсько-викладацького складу щодо удосконалення та видання навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін	Підготовлено: - навчальний посібник «Економіка торгівлі» (з грифом МОН);- проф. Власова Н.О.; - монографію «Цінова політика підприємств торгівлі продовольчими товарами: ефективність та формування» проф. Власова Н.О.; - електронний підручник «Управління витратами» - д.т.н., проф. Шапран Є.М. у співавторстві; - навчально-методичний посібник «Технічне регулювання», доц. Білоцерківський О.Б.; - 23 методичні вказівки
Експертна комісія з ліцензування	- доукомплектувати фахові спеціалізовані лабораторії та кабінети натуральними зразками товарів	- Придбано натуральні зразки харчових продуктів (53 зразки) та непродовольчих товарів (103 зразки)
Експертна комісія з ліцензування	- доповнити існуючий фонд підручників і навчальних посібників сучасними виданнями	Придбано 318 підручників та навчальних посібників для забезпечення дисциплін професійного циклу

11. Висновки та пропозиції експертної комісії

На підставі проведеної експертизи Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» експертна комісія дійшла загального висновку про те, що в університеті показники кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, наукового, інформаційного забезпечення навчального процесу, соціальна інфраструктура, фінансово-майнові гарантії відповідають державним

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

вимогам щодо акредитації напрямку 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» і забезпечують державну гарантію якості вищої освіти, а саме:

- навчальні приміщення Університету та випускової кафедри з заявленого напрямку оснащені сучасними технічними засобами навчання; у навчальному процесі використовуються сучасні інформаційні технології та персональні комп'ютери; кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів відповідає вимогам;

- бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» має нормативну забезпеченість студентів підручниками та навчальними посібниками, а також фаховими періодичними виданнями;

- навчальні плани, освітньо-професійна програма та освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки фахівців заявленого напрямку відповідає акредитаційним вимогам щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво», навчально-методичне забезпечення для дисциплін навчального плану існує у достатньому обсязі;

- професорсько-викладацький склад у цілому має відповідну базову освіту та науковий потенціал;

- показники успішності та якості виконання ККР у цілому відповідають критеріям і вимогам щодо якісної підготовки бакалаврів за напрямом 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»;

- документи про відповідність матеріально-технічної бази вимогам санітарної служби та правилам пожежної безпеки є в наявності.

Експертна комісія вважає за необхідне висловити також зауваження, які мають рекомендаційний характер і не впливають на рішення про акредитацію, але дадуть можливість поліпшити якість підготовки фахівців:

- організувати роботу щодо підготовки викладачами випускової кафедри комерційної, торговельної та комерційної діяльності електронних версій методичного забезпечення дисциплін навчального плану напрямку для більш широкого впровадження сучасних методів навчання;

- активізувати науково-дослідну роботу викладачів та студентів шляхом участі у наукових конференціях, круглих столах, семінарах та виконанні держбюджетних і госпрозрахункових тем, які присвячені проблемам підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;

- ввести в навчальний план та розробити програму комерційної практики для студентів 3-го курсу;

- розпочати з 01.09.2017 р. підготовку бакалаврів за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на створеній кафедрі комерційної, торговельної та підприємницької діяльності;

- започаткувати нову наукову школу випускової кафедри, яка би відповідала змісту напрямку підготовки «Товарознавство і торговельне підприємництво» («Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»);

- посилити роботу навчально-методичної комісії з спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» з розробки навчальних планів,

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

навчальних програм, робочих програм, методичного забезпечення даної спеціальності;

- в зв'язку зі створенням випускової кафедри розробити навчальні плани, навчальні та робочі програми за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Висновок.

На підставі поданих на акредитаційну експертизу матеріалів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія вважає за можливе акредитувати напрям 6.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» за освітнім ступенем «бакалавр» з ліцензованим обсягом набору на денну форму навчання - 30 (тридцять) осіб.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», доктор економічних наук, професор

С.В. Князь

Член експертної комісії:

завідувач кафедри товарознавства і комерційної діяльності Київського національного університету будівництва і архітектури, кандидат технічних наук, професор

П.В. Захарченко

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор технічних наук, професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів, доктор економічних наук, професор

В.А. Міщенко

«21» червня 2017 р.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

ДОДАТОК 1

**Порівняльна таблиця
дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-
технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення
освітньої діяльності у Національному технічному університеті
«Харківський політехнічний інститут»**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом	+	+	
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	30/-	30/-	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану напряму (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану напряму (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	59	+49

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану напряму (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	48	+38
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану напряму та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
		доктор наук або професор	+	+
	кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічне забезпечення				
3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	7,5	+5,1
3.2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	37	+7

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3.3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
3.3.1.	Бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
3.3.2.	Пунктів харчування	+	+	
3.3.3.	Актового чи концертного залу	+	+	
3.3.4.	Спортивного залу	+	+	
3.3.5.	Стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
3.3.6.	Медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
3.5.	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.2.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.3.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.4.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	Не менш як 4 найменування	4	
5.2.	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
5.3.	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність	+	+	

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	(структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова) видавничч/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)			
5.4.	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	75	+25

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», доктор економічних наук, професор

С.В. Князь

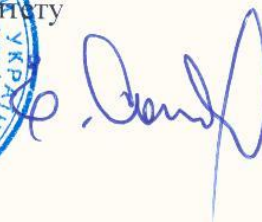
Член експертної комісії:

завідувач кафедри товарознавства і комерційної діяльності Київського національного університету будівництва і архітектури, кандидат технічних наук, професор

П.В. Захарченко

З експертними висновками ознайомлений.
Ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», д.т.н., професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів

В.А. Міщенко

«21» червня 2017 р.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович

ДОДАТОК 2

Таблиця виконання державних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують напрям і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників. %	100	100	0
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (на "5" і "4"), %	50	61	+11
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	72	+22
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2.	Якісно виконані контрольні	50	70	+20

Голова експертної комісії Князь Святослав Володимирович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	завдання (оцінки "5" і "4"), %			
3.	Організація наукової роботи (для магістрів)			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2.	Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка», доктор економічних наук, професор

С.В. Князь

Член експертної комісії:

завідувач кафедри товарознавства і комерційної діяльності Київського національного університету будівництва і архітектури, кандидат технічних наук, професор

П.В. Захарченко

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», д.т.н., професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та фінансів

В.А. Міщенко

«21» червня 2017 р.

Голова експертної комісії

Князь Святослав Володимирович